

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie I&M

Aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

Plaats en datum: Den Haag, 26 november 2013
Betreft: Verzoek beantwoording ontbrekende vragen VVD-fractie inzake Vervolg maatregelen Waddenveren
Ons kenmerk: 33750-XII-8/2013D47410
Bijlage 1

Geachte mevrouw Mansveld,

Op 30 oktober jl is aan u de inbreng van de fracties ten behoeve van het schriftelijk overleg over uw brief d.d. 15 oktober 2013 inzake "vervolg maatregelen Waddenveren" voorgelegd. Uw antwoord op deze inbreng mocht de Kamer op 20 november jl ontvangen.

Per abuis zijn in dat zogeheten verslag schriftelijk overleg niet alle vragen en opmerkingen van de VVD-fractie opgenomen. Hieronder vindt u de integrale inbreng van de VVD-fractie.

Het zal zeer op prijs worden gesteld indien u bereid en in staat zou zijn om alsnog en bij voorkeur vóór het algemeen overleg Waddenveren d.d. 27 november 2013 in te gaan op deze vragen en opmerkingen.

Schriftelijke bijdrage van het lid Aukje de Vries (VVD) ten behoeve van het vervolg maatregelen Waddenveren.

De leden van de VVD-fractie hebben kennis genomen van het vervolg maatregelen Waddenveren. Voor de leden van de VVD-fractie staat voorop dat de eilanders en de ondernemers op de eilanden niet de dupe mogen worden van alle gedoe rondom de veerdiensten. Er moet volgens deze leden een kwalitatief goede, betaalbare en frequente verbinding zijn tussen Harlingen en Terschelling en tussen Harlingen en Vlieland. Het bestaande niveau van de dienstregeling is daarbij voor deze leden uitgangspunt. De staatssecretaris heeft ervoor gekozen om het medegebruik van de aanleginrichtingen door EVT op te zeggen. De leden van de VVD-fractie hebben daarover nog een aantal vragen, met name over de diverse opties die zijn onderzocht en de juridische en financiële aspecten.

Zo vragen de leden van de VVD-fractie waarop de keuze van de staatssecretaris is gebaseerd om het medegebruik van de aanleginrichtingen door EVT op te zeggen. Wat is hierbij de link met de Eindrapportage van JBR Management Consultants BV?

In de Eindrapportage van JBR Management Consultants BV lezen de leden van de VVD-fractie dat de voorgestelde aangepaste dienstregeling beter is dan de eerste, als tijdelijke oplossing mogelijk acceptabel is, als duurzame of structureel oplossing echter niet. Hoe heeft de afweging en besluitvorming na het uitbrengen van deze eindrapportage plaats gevonden, zo vragen de leden van de VVD-fractie.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe de nu gekozen oplossing gezien moet worden ten opzichte van de nog lopende procedure voor de concessie en de toekomstige lijn na deze concessie om aan te besteden. De concessie is destijds ondershands verleend aan Doeksen/TSM voor een periode van 15

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.im@tweedekamer.nl

jaar. De leden van de VVD-fractie hebben daarover de vraag waarom destijds gekozen is voor 15 jaar. Wat is de beleidslijn daarna? Wordt de concessie dan aanbesteed? Zo ja, voor hoeveel jaar? De concessie is inmiddels alweer een groot aantal jaren geleden opgesteld. In hoeverre is deze inmiddels achterhaald door ontwikkelingen, zo vragen de leden van de VVD-fractie.

De leden van de VVD-fractie vragen voorts in hoeverre Doeksen/TSM met de nieuwe dienstregeling haar verplichtingen uit het ODC nog nagekomen zou zijn.

In de Eindrapportage van JBR Management Consultants BV wordt gesteld dat de discussie zich toespitst op de voorgestelde winterdienstregeling van Doeksen/TSM. En dat de oplossingsrichting derhalve is gezocht binnen deze dienstregeling. De leden van de VVD-fractie vragen daarbij waarom de oplossing alleen binnen de dienstregeling gezocht is? Wat was de opdracht van deze procesbegeleider? Wat was het doel van het spreken van de procesbegeleider met EVT als dit de opdracht was?

Over de onafhankelijkheid van de procesbegeleider is bij sommige partijen discussie. De leden van de VVD-fractie vragen hoe de staatssecretaris daar naar kijkt. Zijn of waren er banden tussen de procesbegeleider en één van de betrokken partijen (bijvoorbeeld: onderhandelde de procesbegeleider eerder voor Doeksen/TSM met EVT), zo vragen de leden van de VVD-fractie.

De leden van de VVD-fractie willen graag duidelijkheid over de mogelijke (andere) oplossingen en verschillende scenario's als het gaat om de veerdiensten naar Terschelling en Vlieland met als doel de dienstverlening zoveel mogelijk op peil te houden. Dit is ook toegezegd in de antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Aukje de Vries en De Boer van de VVD-fractie (Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, Aanhangsel van de Handelingen nr. 2556). Er is aangegeven dat daarop deze zomer zou worden terug gekomen. De leden van de VVD-fractie vragen welke alternatieven onderzocht zijn als het gaat om de oplossing van het probleem. Wat waren de redenen om van die alternatieven af te zien?

De leden van de VVD-fractie vragen of er gesproken met Doeksen/TSM en EVT om tot een gezamenlijke, goede oplossing te komen. Waarom was dit geen optie? Hoe vaak is er door het ministerie van IenM en/of de procesbegeleider gesproken met EVT over mogelijke oplossingen? En wat was daarvan de uitkomst, zo zouden de leden van de VVD-fractie graag willen weten.

De leden van de VVD-fractie vragen of er ook gekeken is naar de mogelijkheid om ook aan EVT openbare dienstverplichtingen op te leggen, zoals uit het arrest van het Europese Hof van Justitie (arrest C-205/99). En dus op ook op andere momenten en in de onrendabele uren/maanden te varen? Waarom is/was dit geen optie, zo vragen de leden van deze fractie.

EVT geeft aan dat zij een concreet aanbod heeft gedaan om de diensten die Doeksen/TSM niet meer wilde gaan varen in te vullen. Hierover vragen de leden van de VVD-fractie of er ook is gesproken met EVT over deze optie. Betrof het voorstel van EVT ook het invullen van de weggevallen diensten van en naar Vlieland? Hoe concreet en hard was het voorstel van EVT? Waarom is/was dit geen optie? Wat is uw reactie geweest op het aanbod van EVT? De VVD-fractie zou graag antwoord op deze vragen willen krijgen.

Voorts vragen de leden van de VVD-fractie of er ook is gekeken naar het verwijderen van het woord "onherroepelijk" als het gaat om de concessie van Doeksen/TSM. Waarom is/was dit geen optie?

Over de besluitvorming bij het College voor Beroep voor het Bedrijfsleven (en de door het CBB gestelde vragen aan het Europese Hof) vragen de leden van de VVD-fractie welke mogelijkheden er waren of zijn om deze te versnellen. Waarom was of is dit geen optie?

De leden van de VVD-fractie vragen tevens of er ook gekeken is naar het aanpassen van de ODC met Doeksen/TSM door het schrappen van de mogelijkheid van medegebruik. Waarom was of is dit geen optie?

Wat zijn de gevolgen c.q. welke opties zijn er nog indien EVT bijvoorbeeld bij een kort geding over de nu genomen maatregelen in het gelijk wordt gesteld, zo vragen de leden van de VVD-fractie.

Over de juridische aspecten hebben de leden een aantal vragen. Welke juridische adviezen zijn ingewonnen over de gekozen route van het opzeggen van het medegebruik van de aanleginrichtingen door EVT? Wat was de uitkomst van deze adviezen? Kan de Kamer deze juridische adviezen (eventueel vertrouwelijk) inzien? Hoe zeker is de staatssecretaris dat het genomen besluit stand houdt bij toetsing door de rechter?

In de eindrapportage van JBR Management Consultants lezen de leden van de VVD-fractie: "Juridische trajecten zullen naar verwachting ter zake geen oplossing bieden en daarnaast meer tijd in beslag nemen." De leden van deze fractie vragen zich af waar dit op is gebaseerd. Welke juridische trajecten worden bedoeld?

De leden van de VVD-fractie vragen wat er in de privaatrechtelijke overeenkomst voor het medegebruik van de aanlegsteigers door EVT staat over het (eenzijdig) opzeggen van de overeenkomst.

In de brief van de staatssecretaris van 15 oktober 2013 over "Vervolg maatregelen Waddenveren" lezen de leden van de VVD-fractie: "Dit is ook in strijd met de openbare dienstcontracten, omdat daarin is vastgelegd dat medegebruik de continuïteit niet in gevaar mag brengen." In hoeverre is EVT gebonden aan zaken die in het ODC staan? In hoeverre heeft iets dat in een overeenkomst/ODC tussen Rijk en Doeksen/TSM is geregeld werking richting "derden", zo vragen de leden van de VVD-fractie.

Over de juridische en financiële gevolgen voor de Nederlandse Staat indien EVT als gevolg van de keuze van de staatssecretaris om het medegebruik niet meer toe staan failliet zou gaan, forse schade lijdt of in een kort geding in het gelijk gesteld zou worden hebben de leden van de VVD-fractie de volgende vragen. In hoeverre heeft de staatssecretaris rekening gehouden met een schadeclaim vanuit EVT, doordat zij geen inkomsten meer hebben? Welk risico op nieuwe juridische procedures en schadeclaims veroorzaakt dit en hoe schat de staatssecretaris die risico's in?

De leden van de VVD-fractie vragen voorts of er advies is gevraagd aan de ACM (Autoriteit Consument en Markt) over de problematiek Doeksen/TSM en EVT. Zo nee, waarom niet?

Met Doeksen/TSM is afgesproken dat zij de beperking van de dienstregeling niet door laten gaan, nu de staatssecretaris EVT niet meer de mogelijkheid geeft om de aanlegvoorzieningen te gebruiken. De leden van de VVD-fractie vragen hoe deze afspraken met Doeksen/TSM zijn vastgelegd.

Met betrekking tot EVT hebben de leden van de VVD-fractie de vraag welke noodzakelijke vergunningen en certificaten (bijvoorbeeld het certificaat International Safety Management) EVT wel heeft en welke niet. Welke ontheffing(en) heeft de EVT in dit verband eventueel gekregen en waarom?

In de media wordt gemeld dat er een brief is van de Europese Commissie aan het Europese Hof van Justitie in Luxemburg, die negatief zou zijn over de handelswijze met betrekking tot de concessie, aangezien staatssecretaris Huizinga zich had moeten richten naar een EU-verordening uit 1992 die liberalisering van het passagiersvervoer van en naar eilanden in zee regelt. Deze cabotageverordening noemt een maximale duur van de concessie van 6 jaar aanvaardbaar en ondershandse concessieverlening niet toelaatbaar. De leden van de VVD-fractie vragen wat de inhoud van deze brief is. Kan de Kamer deze brief ontvangen? Zo nee, waarom niet? Wat is de reactie van de staatssecretaris op deze brief? Wat zijn de gevolgen van deze brief voor de concessieverlening aan Doeksen/TSM? Wat zijn de opties indien de ondershandse concessie aan Doeksen/TSM juridisch uiteindelijk geen stand houdt? Wat zijn daarvan de (financiële) gevolgen, zo vragen de leden van de VVD-fractie.

De leden Aukje de Vries en De Boer van de VVD-fractie hebben eerder vragen gesteld over de veerbotenoorlog en toen ook een aantal vragen gesteld over de financiën, maar daarop is toen niet een volledig antwoord op gekomen. Door PWC is een extern financieel onderzoek uitgevoerd in opdracht van de staatssecretaris. Dit ligt inmiddels vertrouwelijk ter inzage. Op de eilanden is er echter nog veel onduidelijk en leven er vragen over de financiële aspecten. De leden van de VVD-fractie willen daarom dat er op hoofdlijnen toch een aantal zaken aangegeven wordt in de openbaarheid, zonder dat het gaat om bedrijfsgevoelige informatie.

Voorts vragen de leden van de VVD-fractie met hoeveel procent het marktaandeel van Doeksen/TSM op de lijn Harlingen – Terschelling in de afgelopen jaren is afgenomen door de concurrentie van EVT. Wat is de winstmarge van Doeksen in de afgelopen jaren geweest op de lijn Harlingen – Terschelling en op de lijn Harlingen – Vlieland?

In de brief van EVT aan de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu lezen de leden van de VVD-fractie over een rapport van de Rebel Group. Deze leden vragen of de Kamer dit onderzoek kan ontvangen. Hoe moeten de uitkomsten van dit onderzoek gezien worden in relatie tot de financiële aspecten en de gemaakte keuze? Uit het onderzoek van de RebelGroup dat de ambtsvoorganger van de staatssecretaris in 2009 heeft laten uitvoeren, zou namelijk blijken dat verlieslatende exploitatie van het veer Harlingen – Terschelling pas optreedt bij een verlies aan marktaandeel van 45%.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.im@tweedekamer.nl

Met betrekking tot de tarifiering hebben de leden van de VVD-fractie enkele vragen. Zijn er met Doeksen/TSM (nieuwe) afspraken gemaakt over de (ontwikkeling van de) tarieven, nu door het Ministerie van IenM een concurrent, die voor concurrentie op prijs zorgde, uit de markt is gehaald? Zo nee, waarom niet? Welke afspraken zijn er wel met Doeksen/TSM over de prijzen en tarieven?

De leden van de VVD-fractie vragen in hoeverre er bij de bepaling van de verliezen van Doeksen/TSM en in de cijfers rekening is gehouden met andere inkomsten op de veerboten (bijvoorbeeld horeca en goederenvervoer) op de boten naar Terschelling en Vlieland.

Tevens vragen de leden van de VVD-fractie nog in hoeverre er bij de beoordeling van de cijfers ook rekening is gehouden met de verrekening tussen de verschillende BV's van Doeksen/TSM (bijvoorbeeld het bedrag voor de huur of lease van de boten). Is de verrekening tussen de diverse BV's van Doeksen/TSM en zijn de afschrijvingstermijnen redelijk en marktconform? In hoeverre is hier ook naar gekeken in het externe financieel onderzoek?

Tot slot vragen de leden van de VVD-fractie of de staatssecretaris een uitgebreide reactie kan geven op de aan de orde gestelde punten die EVT onlangs in een brief heeft gestuurd aan de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu naar aanleiding van de maatregelen die de staatssecretaris heeft genomen ten aanzien van EVT (opgenomen als bijlage).

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu,

L. Tijdink